

Șinteu (Nova Huta). Slovaci și-au sărbătorit sosirea pe aceste meleaguri

Un dublu centenar

O manifestare grandioasă a avut loc sâmbătă și duminică, 19 și 20 august, la Șinteu, ocazionată de aniversarea a 200 de ani de la așezarea slovacilor pe aceste meleaguri. În cele două zile de manifestări s-au derulat activități culturale-educative, artistice și sportive, la care și-au adus aportul atât slovaci din comună, formații artistice provenite din satele slovace din zonă și cele venite din Slovacia.

Au onorat cu prezența conducerea Consiliului Județean, Pazstor Șandor, președinte, Ioan Mang și Traian Bodea, vicepreședinți, iar din partea slovacă, Iabloncsik Miroslav, consul general onorific, Adrian Miroslav Merka, președintele U.D.S.C.R., Matica Slovenska Zuzana Pavelcova, din partea Oficiului pentru slovaci din diaspora, precum și primari din localitățile: Terchova, Kralova, Ingram, Valcau, din Slovacia, și viceprimarul Oradiei, Mircea Mălan. În cuvântul său, Adrian Merka, liderul UDSCR a accentuat faptul că prezența administrațiilor publice din cele două țări este dovada vie a parteneriatului de zi cu zi dintre instituții, prin muncă, dăruire și respect pentru cultura slovacilor din Șinteu, aceasta va putea prospera și pe mai departe. În fața căminului cultural din localitate, pe un bloc de piatră, a fost fixată și dezvelită o placă comemorativă, care simbolizează trăinicia și eternitatea slovacilor în acest mirific areal. În spatele căminului cultural, pe o terasă înclinată, ce amintește de construcțiile romane de spectacole în aer liber, a fost instalată o scenă pe care au evoluat formațiile artistice și interpreții individuali: Ansam-



blurile folclorice: „Pramienok” din Șinteu, „Datelnika” din Vărzari, „Cerovina” din Valea Cerului, Ansamblul maghiar din Mășca și cel german din Oradea. Au cântat: Adriana Furik, Janetka Hoșco și tenorul Korch Ștefan, de la Opera din Cluj-Napoca, născut în Șinteu. Din interviul acordat de Hoșco Benedek, primarul comunei, am sintetizat câteva informații despre localitate. Comuna Șinteu este alcătuită din patru sate: Șinteu, reședință, Huta Voievozi, Valea Târnei și Socet. Are o populație de 1.027 locuitori, răspândiți pe o suprafață de 50 km, pe culmile dealurilor Munților Plopiș. În ultimii ani, populația comunei a scăzut din cauza plecării în Slovacia și în orașul Aleșd. Un important element al acestei comunități îl constituie unita-

tea ei, care păstrează limba și cultura slovacă, elemente ce simbolizează baza identității lor naționale. Școala gimnazială cu predare în limba slovacă, biserica romano-catolică, căminul cultural sunt instituții care promovează aceste elemente de identitate la elevi și tineri. Școala din Șinteu are 56 de elevi dintre care 23 sunt beneficiari ai after-school, susținut de Primărie și biserică. Pentru păstrarea tradițiilor și obiceiurilor slovace s-a înființat un ansamblu folcloric „Pramienok”, în care dansul și cântecul slovac se transmit din generație în generație, prin spectacole cu ocazia unor sărbători și în deplasare la invitația altor comunități, unde ansamblul este apreciat pentru autenticitatea dansurilor și a costumației. Manifestările

organizate cu această ocazie au fost organizate de: Primăria și Consiliul local Șinteu, în parteneriat cu UDSCR, și Asociația cultural-artistică „Talent”. Programul celor două zile a cuprins: sâmbătă, 19 august: vernisajul expoziției de fotografii aniversare în sala de sport a școlii; dezvelirea plăcii comemorative, iar începând cu ora 15.00, timp de patru ore, maratonul cultural artistic. Duminică, 20 august, după slujba religioasă, s-a desfășurat un program sportiv, de îndemănare și forță, în întreceri tradiționale legate de ocupațiile specifice, exploatarea pădurii (taiatul și crăpatul lemnelor etc.). La toate manifestările au fost prezenți mii de vizitatori din țară și străinătate.

■ Nicu RĂCUCIU

Episcopul greco-catolic de Oradea a participat la pelerinaj

Sărbătoare la Lutina

La invitația Înalt Preasfințitului Ján Babjak, arhiepiscop de Presov și mitropolitul Bisericii Greco-Catolice din Slovacia, Preasfinția Sa Virgil Bercea, episcopul greco-catolic de Oradea, a participat, alături de un grup de 50 de credincioși, la pelerinajul anual la Lutina, cu ocazia Sărbătorii Adormirii Maicii Domnului.

Pelerinajul a fost organizat de către Dana Păcală, la care

au participat credincioși din Oradea, Șumal, alături de un grup de seminariști, Preasfinția Sa Virgil și părinții Anton Cioba, rectorul Seminarului Teologic, ieromonahul Severian Dod.

Sâmbătă, 19 august, în cursul dimineții, a fost vizitat orașul Presov, Catedrala Greco-Catolică, precum și sediul mitropolitan, iar seara, în Biserica din Lutina, s-a celebrat Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie de către Înalt Preasfinția

Sa Ján Babjak, Preasfinția Sa Virgil Bercea, episcopul greco-catolic de Oradea și Preasfinția John Kudrick, episcop de Parma. Cuvântul de învățătură a fost ținut de către Preasfințitul Virgil. Toată noaptea au fost oficiate rugăciuni și slujbe.

Duminică dimineața, pașii pelerinilor s-au îndreptat spre colina din spatele Bisericii, acolo unde un sobor de ierarhi și preoți au oficiat Sfânta Liturghie. Ploaia nu a alungat credincioșii, ci, dimpotrivă, au rămas neclintii în rugăciune.

Lutina este situată în zonele muntoase Lutina Saris, pe versantul sudic al muntelui Čergov, într-una din diviziunile urbane ale localității Sabinov, din regiunea Prešov. Tradiția aparițiilor din Lutina spune următoarele: în 19 august 1851, dimineața, în jurul orei 09.00, la sărbătoarea Schimbării la Față, Susana Fekete a mers cu trei copii să culeagă ciuperci pe munte. Când a ajuns la locul unde se află acum Capela Sfân-

tu Nicolae, a îngenunchat pe jos, deoarece ea s-a văzut lângă episcopul înveșmântat solemn și care semăna cu cel din icoana Sfântului Nicolae de pe iconostas. Episcopul a privit-o și cu o voce autoritară i-a spus: „Astăzi este o mare sărbătoare a Domnului, oamenii pioși sunt în biserică participând la Liturghie și tu culegi ciuperci?” Susana, înfricoșată, a răspuns: „Știu că azi e sărbătoare, dar eu sunt o femeie săracă, am trei copii și nu am ce să le dau de mâncare pentru masa de prânz”. Sfântul a continuat: „Și ieri ați fi putut strânge ciuperci, nu în această dimineață! De aceea, Dumnezeu pedepsește omenirea, pentru că nu respectă duminica și sărbătorile. Oamenii nu doresc să participe la Sfânta Liturghie și, în loc să laude pe Dumnezeu cu gura, îl insultă. În amintirea întâlnirii noastre, aici, va fi ridicată o Sfântă Cruce. Toate acestea să la spuie preotului spiritual”.

■ Eugen IVUȚ



Flash rutier

A lovit și a fugit

Un bărbat de 37 de ani din Drăgești a fost reținut duminică de polițiștii rutieri după ce a lovit în lateral un autoturism, pe DN 76, accidentând o pasageră de 50 de ani. Grav este că autorul a fugit de la locul accidentului. Polițiștii au reținut pentru 24 de ore în Centrul de Reținere și Arestare Preventivă al Inspectoratului de Poliție Județean Bihor un bărbat de 37 de ani, din comuna Drăgești, județul Bihor, bănuit că sâmbătă, 19 august, în jurul orei 20.15, în timp ce conducea un autoturism pe DN 76, în afara localității Drăgești, s-a angajat în depășirea unui alt autoturism, condus regulamentar de un tânăr de 23 de ani, din Oradea, și a intrat în coliziune laterală cu acesta. După producerea accidentului rutier, bărbatul de 37 de ani, care conducea primul autoturism, a părăsit locul faptei fără încuviințarea poliției, fiind identificat ulterior de rutieriști. La solicitarea legală a polițiștilor rutieri, cel în cauză a refuzat testarea cu aparatul etilotest și a acceptat prelevarea unei singure probe biologice în vederea stabilirii alcoolemiei. În urma accidentului rutier, o femeie de 50 de ani, din Oradea, pasageră în cel de-al doilea autoturism, a suferit leziuni ușoare.

Duminică, 20 august, la ora 14.50, pe strada principală din Săliște, un bărbat de 25 de ani, din Brusturi, circula cu o căruță cu care transporta o sobă. La urcarea unei pante cu înclinație de peste 10%, a efectuat o manevră de mers înapoi, moment în care soba s-a răsturnat peste un bărbat de 41 de ani, din Săliște, care se afla în căruță. În urma testării cu aparatul etilotest, s-a constatat că bărbatul de 25 de ani care conducea căruța prezenta o concentrație alcoolică de 1,10 mg/l alcool pur în aerul expirat, iar pasagerul său prezenta o concentrație alcoolică de 0,50 mg/l.

Cu autoutilitara în stâlp

Sâmbătă, 19 august, la ora 06.30, pe DN 1, în Oșorhei, un bărbat de 31 de ani, din București, în timp ce conducea o autoutilitară, a pierdut controlul asupra direcției de deplasare și a lovit un stâlp electric de pe partea dreaptă a direcției sale de deplasare. În urma impactului, stâlpul de iluminat s-a rupt, iar autoutilitara a rămas perpendiculară pe axul drumului fiind lovită în partea din spate de un autoturism condus de un bărbat de 33 de ani, din Oradea. În urma accidentului rutier, un bărbat de 43 de ani, din Republica Moldova, pasager în autoutilitară, a suferit multiple leziuni, pentru îngrijirea cărora a fost internat în spital. Leziuni mai ușoare au suferit conducătorul autoutilitarei, o tânără de 18 ani și un bărbat de 49 de ani, din Republica Moldova, pasageri în autoutilitară. ■

La Făncica

Incendiu lichidat în 25 de minute

Echipajele Detașamentului de Pompieri Marghita au intervenit duminică, 20 august, în jurul orei 10.00, cu două autospeciale de lucru cu apă și spumă, pentru stingerea unui incendiu produs la o locuință din localitatea Făncica, comuna Abrămuș.

În momentul sosirii forțelor de intervenție, flăcările se manifestau violent la nivelul bucătăriei și al acoperișului, cu pericol de extindere la întreaga casă. Pompierii militari au localizat și lichidat incendiul în limitele găsite, în aproximativ 25 de minute, acționând în continuare la fața locului până la ora 11.25, pentru căutarea eventualelor focare ascunse și înlăturarea efectelor negative ale evenimentului. Cercetările efectuate au indicat faptul că evenimentul a fost, cel mai probabil, provocat, de jarul căzut din sistemele de încălzit (sobă fără acumulare de căldură). Ca urmare a producerii incendiului au ars elemente de mobilier din bucatărie, un televizor, circa 1,5 metri cubi material lemnos și acoperișul casei. Din fericire, nu au existat persoane rănite. ■